

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ Μ.Ε. ΠΡΟΟΔΟΣ
ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΚΥΡΙΑΚΗ 22 ΜΑΡΤΙΟΥ 2015

ΟΜΑΔΑ Α'

A1.1. Να αποδώσετε με συντομία το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών όρων:

- Ελληνικό τυπογραφείο
- Προσωρινή Κυβέρνηση Κρήτης
- Κοινωνιολογική Εταιρεία
- Ανώτατη Διεύθυνση Περιθάλψεως
- Ιδιόμορφος Δανεισμός

(ΜΟΝΑΔΕΣ 14)

A1.2. Να προσδιορίσετε, αν το περιεχόμενο των ακόλουθων προτάσεων είναι σωστό ή όχι, γράφοντας τη λέξη <<Σωστό>> ή <<Λάθος>> δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

- α) Με το σύνταγμα του 1911 ενισχύθηκε η θέση της μοναρχίας.
- β) Οι Μεγάλες Δυνάμεις τήρησαν ενιαία στάση έναντι των επαναστατών στο Θέρισο.
- γ) Η μέθοδος διακανονισμού «κλήρικ» στηριζόταν στο μετατρέψιμο συνάλλαγμα.
- δ) Στο Συνέδριο Ειρήνης στο Παρίσι το Δεκέμβριο του 1918, ο Βενιζέλος συμπεριέλαβε τον Πόντο στο φάκελο των ελληνικών διεκδικήσεων.
- ε) Έλληνες πρόσφυγες ήρθαν από το Αϊδίνιο και το εσωτερικό της Μ.Ασίας (1919) στην Ελλάδα.

(ΜΟΝΑΔΕΣ 5)

A2.1.

α) Να παρουσιάσετε τις επιπτώσεις από την άφιξη των προσφύγων στο βιομηχανικό τομέα και την εξωτερική πολιτική.

(ΜΟΝΑΔΕΣ 8)

β) Πώς διοικήθηκε η Τραπεζούντα από τον Απρίλιο του 1916 έως τον Φεβρουάριο του 1918 και σε ποιες ενέργειες προέβη ο μητροπολίτης Χρύσανθος για συνεργασία με τους Αρμένιους;

(ΜΟΝΑΔΕΣ 10)

A2.2.

α) Με ποιες διεθνείς και εσωτερικές εξελίξεις συνδέθηκε το πρώτο ενωτικό Ψήφισμα των Κρητών για ένωση με την Ελλάδα και ποια στάση κράτησε η ελληνική κυβέρνηση μετά το ψήφισμα;

(ΜΟΝΑΔΕΣ 7)

β) Ποια ήταν η πολιτική κατάσταση που διαμορφώθηκε στην Ελλάδα το 1915, μετά τη δεύτερη παραίτηση της κυβέρνησης Βενιζέλου ως και τη συγκρότηση δικής του κυβέρνησης στη Θεσσαλονίκη;

(ΜΟΝΑΔΕΣ 6)

ΟΜΑΔΑ Β΄

B1. Αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις και αντλώντας στοιχεία από το κείμενο που σας δίνεται παρακάτω, να αναφερθείτε στη συμφωνία της Άγκυρας και ειδικότερα στο ζήτημα εκείνο που προκάλεσε τις αντιδράσεις των προσφύγων.

«Εγώ ισχυρίζομαι, κ. βουλευταί, ότι αι περιουσίαι των Ελλήνων ανταλλαξίμων ήσαν ασυγκρίτως μεγαλύτεραι και σπουδαιότεραι από την περιουσίαν των Τούρκων ανταλλαξίμων, αλλ' ισχυρίζομαι συγχρόνως, ότι είναι όχι απλώς αμφίβολον, αλλά και απίθανον ακόμη, ότι η εκτίμησις των περιουσιών, είτε ατομική, είτε συνολική και συνοπτική, θα έδιδεν αποτελέσματα ενεργητικά υπέρ της Ελλάδος. Έχω καθήκον, βέβαια να σας εξηγήσω που στηρίζεται η αμφιβολία μου αυτή περί του αποτελέσματος του δυνατού μιας εκτιμήσεως. Έν τμήμα μεγάλο της περιουσίας της ελληνικής εν Τουρκία συνίστατο, κύριοι, εις ακίνητον ιδιοκτησίαν αστικήν εις την Σμύρνην και εις τας ελληνικάς πόλεις του βιλαετίου της Σμύρνης, αι οποίαι είχαν συμπαγή ελληνικόν πληθυσμόν. Άλλον σπουδαίον τμήμα της περιουσίας του ελληνισμού εν Τουρκία ήσαν τα καταστήματα τα εμπορικά της Σμύρνης. Άλλο σπουδαίον τμήμα της περιουσίας του ελληνισμού ήτο ο κινητός αυτού πλούτος. Ας εξετάσωμεν, λοιπόν, έν έκαστον των στοιχείων αυτών, από τα οποία απετελείτο η περιουσία ή ο πλούτος του ελληνισμού εν Τουρκία. Τα αστικά ακίνητα της Σμύρνης και της Φιλαδελφείας, της Μενεμένης, όλων των ελληνικών πόλεων, αι οποίαι υπήρξαν θέατρον πολεμικών επιχειρήσεων, και τοιούτον θέατρον υπήρξαν όλα τα μέρη, από τα οποία διήλθεν ο στρατός, όλαι αυτάι αι ακίνηται περιουσίαι ενεπρήσθησαν. Παραδόξως δε, κύριοι, επί τόσα έτη δεν είχε αναγνωσθή η σύμβασις της ανταλλαγής, ούτε η σχετική συνθήκη της Λωζάννης, οπότε ήθελεν εξακριβωθή ότι δια τα εμπρησθέντα κτήματα μετά των εν αυτοίς εμπορευμάτων εν Σμύρνη και δι' όλα τα άλλα τα εμπρησθέντα ή καταστραφέντα κτήματα εις την ζώνην των επιχειρήσεων, δεν ωφείλετο εκ της συμβάσεως της ανταλλαγής ουδεμία αποζημίωσις εκ μέρους του τουρκικού κράτους. Μόνο εάν η Τουρκία είχε τελικώς ηττηθή εις τον πόλεμον μεταξύ ημών και αυτής, μόνον τότε ήτο δυνατόν να φαντασθώμεν, ότι θα επεβάλλομεν εις την Τουρκίαν την υποχρέωσιν να αποζημιώση τας ζημίας, αι οποίαι υπήρξαν αποτέλεσμα του πολέμου.

Αλλ' η Τουρκία, γνωρίζετε κύριοι, ότι δεν ηττήθη. Δυστυχώς μας ενίκησε, μολονότι από του βήματος τούτου ήκουσα αμφισβητούμενον και το γεγονός τούτο.

...

Επομένως, όσον αφορά τα ακίνητα, διότι περί των κινητών θα κάμω μετ' ολίγον λόγον, τα εμπρησθέντα εις Σμύρνην και τας άλλας πόλεις του εσωτερικού, δια των οποίων διήλθεν ο

Στρατός, τα ακίνητα εκείνα, δια τα οποία οι ατυχείς ιδιοκτήται των επίστευον ό,τι τους έλεγον, ό,τι δηλαδή η Συνθήκη της Λωζάννης προβλέπει περί πλήρους αποζημιώσεως, όσον αφορά λοιπόν τα ακίνητα αυτά δεν υποχρεούτο η Τουρκική Κυβέρνησις να δώση αποζημιώσεις, παρά μόνον κατά την έκτασιν της αξίας των οικοπέδων.

Διότι μόνον τα οικόπεδα απέμενον μετά την καταστροφή των επ' αυτών οικοδομών και όλοι σας είσθε εις θέσιν να γνωρίζετε πόσον μέγαν ποσόν εις την αξίαν των περιουσιών των ανταλλαξιμων αντιπροσώπευεν η πρώην Ελληνική Σμύρνη. Αλλά δεν είναι μόνον αυτό το οποίον εμείωσε την αξίαν της μεγάλης περιουσίας της εγκαταληφθείσης από τον εν Τουρκία Ελληνισμόν. Θα φέρω ως παράδειγμα την πόλιν των Κυδωνιών. Αύτη είχε πληθυσμόν 32 χιλιάδων περίπου κατοίκων. Υποθέτω ότι θα είχε περίπου 6 χιλιάδας σπίτια, ήτο δε και ακμάζουσα πόλις. Τί θέλετε να βάλωμεν εκεί; Να είπωμεν ότι εκάστη οικία άξιζε καμμιά εκατοσταριά λίρες; Τέσσαρα εκατομμύρια έπρεπε να περιληφθούν εις το ενεργητικόν δια την αξίαν των οικιών των Κυδωνιών. Και ενόμιζεν ο κόσμος ότι με 4 εκατομμύρια λίρες θα επιστωνόμεθα δια την αξίαν των ακινήτων αυτών. Και όμως ηξεύρετε, κύριοι, ότι αν βάλετε εις την τσέπην όχι 4 εκατομμύρια λίρες, αλλά 4 χιλιάδες λίρες και πάτε εις τας Κυδωνίας, θα ημπορέσετε να τας εξαγοράσετε, διότι αι Κυδωνίαί σήμεραν είναι έρημος πόλις κατοικουμένη μόνον από το 1/10 του άλλοτε πληθυσμού των. Ενθυμηθήτε την σημερινήν αξίαν των οικιών εις την Ύδραν δια να αντιληφθήτε τι σημαίνει αυτό.»

[Απόσπασμα ομιλίας του Ελευθέριου Βενιζέλου στη Βουλή (25 Ιουνίου 1930), σχετικά με την ελληνοτουρκική συμφωνία.]

(ΜΟΝΑΔΕΣ 25)

B2. Αντλώντας στοιχεία από τα ακόλουθα ιστορικά παραθέματα και αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις:

α) να δείξετε τους λόγους που οδήγησαν τις σχέσεις Βενιζέλου και Γεωργίου σε αδιέξοδο και, τελικά, σε ρήξη και

β) να παρουσιάσετε το τέλος και τα αποτελέσματα της Επανάστασης του Θερίσου.

ΠΗΓΗ 1

«Από των αρχών του 1900 ο επί της Δικαιοσύνης σύμβουλος της Κρητικής κυβερνήσεως διετύπωσε το πρώτον προς τον πρίγκηπα Αρμοστήν την γνώμην ότι εάν καθίστατο αδύνατον όπως την λήξιν της Αρμοστείας διαδεχθή η ένωσις, να επιδιώξουν και οι εν Αθήναις και οι εν Κρήτη ίνα μη ανανεωθή η Αρμοστεία, αλλά διαδεχθή ταύτην αυτονομία, δια της οποίας η νήσος θα απηλλάσσετο της παρακαταθήκης, θα επετύγγανε την απομάκρυνσιν των διεθνών στρατευμάτων και οργανούσα δύναμιν εγχωρίου πολιτοφυλακής θα ηδύνατο να βάδιση ευθετώτερον προς την πραγματοποιήσιν των εθνικών πόθων. Αι δυσχέρειαι επί της πραγματοποιήσεως τούτου ήσαν πολλάί και μεγάλαι, ο δε Αρμοστής ουδόλως απέδωσε την δέουσαν σημασίαν προς την γνώμην του επί της Δικαιοσύνης Συμβούλου, όστις εφ' όσον επείθετο επί του ανέφικτου της ενωτικής λύσεως επί τοσοούτον καθίστατο θετικώτερος εις τας επί της αυτονομίας πεποιθήσεις του. Από του φθινοπώρου του 1900 ήρξαντο θετικά μεν αντιθέσεις μεταξύ του επί της Δικαιοσύνης συμβούλου και του Αρμοστού κατέπεσαν δε τα

κακώς συγκαλυπτόμενα προσχήματα της έριδος και της εχθρότητας μεταξύ του πρώτου και του ιδιαίτερου γραμματέως του δευτέρου».

[Γεώργιος Ασπρέας, Πολιτική Ιστορία της Νεωτέρας Ελλάδος, 1821-1928, εν Αθήναις 1930, τ. 3ος, σ. 47-48.]

ΠΗΓΗ 2

«[...] Εις τον Κρητικόν λαόν ουδείς πλέον αρνείται δικαίωμα γνώμης, και γνώμης κυρίας, επί της εθνικής αυτού εξελίξεως. Το Κρητικό Ζήτημα ανεγνωρίσθη ως κατ' εξοχήν εθνικόν ζήτημα και όχι δυναστική απλώς υπόθεσις, ο δε κ. Θεοτόκης, ως υπεύθυνος του Κράτους κυβερνήτης, διεξήγαγε τας διαπραγματεύσεις συνεπεία των οποίων ανεγνωρίσθη εις τον βασιλέα των Ελλήνων το δικαίωμα της υποδείξεως του Ύπατου Αρμοστού. Αι συληθείσαι ελευθερίαι του Κρητικού Λαού απεδόθησαν και πάλιν εις αυτόν αρτιώτεραι, ησφαλισμένοι δε δια νέου πολιτεύματος, το οποίον επεβλήθη κατόπιν μιας επαναστάσεως και το οποίον μετέθηκε τον άξονα της πολιτικής δυνάμεως προς το μέρος του λαϊκού παράγοντος...».

[Από άρθρο του Ελευθερίου Βενιζέλου στην εφημερίδα «Κήρυξ» των Χανίων (27 Απριλίου 1907)]

(ΜΟΝΑΔΕΣ 25)

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ Μ.Ε.ΠΡΟΟΔΟΣ

ΕΣΠΕΡΙΔΩΝ 104, ΚΑΛΛΙΘΕΑ ΤΗΛ.:210 9514517

ΑΙΓΑΙΟΥ 109, ΝΕΑ ΣΜΥΡΝΗ ΤΗΛ.:210 9355996

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ
ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ (22/03/15)

A1.1.

- Σελ.248: «Το ελληνικό ... πολίτευμα»
- Σελ.213-214 : «Στο μεταξύ...επαναστάτες»
- Σελ. 93: «Τα αριστερά...κόμμα» και σελ.89: «Σε κάποιες...Εταιρεία»
- Σελ. 141: «Κατά την περίοδο...Περιθάλψεως»
- Σελ.50: «Όταν...φανούν»

A1.2.

- α)Σωστό
- β)Λάθος
- γ) Λάθος
- δ)Λάθος
- ε)Σωστό

A2.1.

α)Σελ.:167 «Για ένα διάστημα...προσφύγων», σελ.168: «Η άφιξη...ενδυμάτων» και σελ.166: «Με την ανταλλαγή...δεκαετίες»

β) Σελ.249: «Λίγες μέρες...Νεοτούρκων» και σελ.: 251 «Παράλληλα...εξελίξεων»

A2.2.

α) Σελ.217-218: «Δύο μεγάλα...της Κρήτης»

β) Σελ.:94 : «Στις εκλογές...Θεσσαλονίκη»

B1.

Σχολικό Βιβλίο: Σελ.161-2: «Στις 10 Ιουνίου 1930...1933»

Στοιχεία που μπορούν να αξιοποιηθούν από τη πηγή:

- Μεγαλύτερη η ελληνική περιουσία από την αντίστοιχη τουρκική
- Αναποτελεσματική η εκτίμησή της : Η ακίνητη περιουσία κήκε/Καμία υποχρέωση αποζημίωσης γι' αυτά από Σύμβαση Λωζάννης
- Νίκη Τουρκίας
- Αποζημίωση μόνο για την αξία του οικοπέδου

B2.

Σχολικό Βιβλίο: α)Σελ. 208-210: « Το θετικό...της αντιπολίτευσης»

β) Σελ.215-216 : «Η επιμονή...επίλυσης»

Στοιχεία που μπορούν να αξιοποιηθούν από τη πηγή:

α)-Βενιζέλος προς Γεώργιο:Μη εφικτή η ένωση της Κρήτης με την Ελλάδα -
Ανάκληση διεθνών στρατευμάτων από νησί,οργάνωση κρητικού στρατού,
απαλλαγή Κρήτης από κηδεμονία Μεγάλων Δυνάμεων
-Αδιαφορία Γεωργίου
-Έριδα Βενιζέλου και γραμματέα Έπατου Αρμοστή

β)-Κρητικό-Εθνικό Ζήτημα
-Ανάδειξη Έπατου Αρμοστή από βασιλιά Ελλήνων
-Επαναφορά ελευθεριών κρητικού λαού μέσω επανάστασης

ΠΡΟΟΔΟΣ